

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE
Str. Gen. Berthelot 28-30, Bucuresti – 70738, Tel.& Fax. (+40 1)
310.4214/3145420

EDUCAȚIE FIZICĂ

Programa pentru

- **obținerea gradului didactic II**

Aprobate prin
Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3442 / 21.03.2000

***PROGRAMA
DE
PERFECTIONARE PRIN
ACORDAREA
GRADULUI DIDACTIC II

PROFESORI II***

OBIECTIVE :

- Dezvoltarea competențelor profesionale generale și specifice.
 - Actualizarea, prelucrarea, esențializarea și dezvoltarea conținuturilor specifice educației fizice școlare/antrenamentului sportiv.
 - Asimilarea și aplicarea metodologiei moderne în predarea diferitelor categorii de conținuturi prevăzute de programele școlare/pe ramură de sport.
 - Proiectarea activității instructiv-educative în contexte variate (număr de ore prevăzute în schemele orare, dotare, condiții geoclimatice).
- Angajarea în implementarea conținutului reformei învățământului în domeniul educației fizice și sportului școlar.
 - Înțelegerea obiectivelor și finalităților învățământului contemporan și a raporturilor dintre psihologia pedagogică, didactică și didactica specifică educației fizice/antrenamentului sportiv.
 - Inițierea de acțiuni de investigare a procesului instructiv-educativ cu scopuri ameliorative.

PROBELE DE EXAMEN

- două inspecții curente apreciate cu calificativul minim "bine", care condiționează efectuarea inspecției speciale;
- inspecție specială - condiționează prezentarea la examen;
- obiectul de specialitate și metodica predării acestuia, cu abordări interdisciplinare și de creativitate – scris;
- pedagogie și elemente de psihologie – oral;

CURSURI / ACTIVITĂȚI DE PERFECTIONARE A CANDIDAȚILOR

- pot fi organizate de instituțiile de învățământ superior desemnate ca centre de perfecționare de către Ministerul Educației Naționale;
- participarea candidaților este facultativă;
- volum de pregătire = 60 ore, din care:
 - 30 ore – specialitate și metodica predării acesteia (20 ore curs; 10 ore seminar)
 - 30 ore – pedagogie și elemente de psihologie școlară (16 ore curs; 14 ore seminar)

EVALUARE

- aprecierea la probele de examen, orale și scrise și la inspecția specială se face prin note de la 10 la 1;
- nota minimă de promovare a inspecției speciale este 8,00. Nota obținută la inspecția specială nu intră în calculul mediei examenului;
- nota minimă de promovare a fiecărei probe scrise sau orale este 7,00;
- media minimă de promovare a examenului pentru acordarea gradului didactic II este 7,00.

CONȚINUTURI ȘTIINȚIFICE DE SPECIALITATE

- Abordări actuale ale conceptelor și noțiunilor de bază din domeniul educației fizice și sportului.
- Contribuția specifică a ariei curriculare "educație fizică și sport" la realizarea obiectivelor și finalităților ciclurilor curriculare de "achiziții fundamentale" (Grupa mare, pregătitoare și clasele I-II), "de dezvoltare" (clasele III-IV) și de "observare și orientare" (clasele VII-IX).
- Funcțiile și obiectivele educației fizice și sportului școlar/rețelei sportive școlare de performanță în sistemul de educație fizică și sport din România.
- Relațiile dintre obiectivele cadru, obiectivele de referință și standardele de performanță.
- Obiectivele operaționale în educația fizică școlară/antrenamentul sportiv.
- Categoriile de conținuturi (obligatorii, extinderi, alternative, opționale) prevăzute în programele de educație fizică pe ramură de sport.
- Posibilitățile de valorificare optimă a prevederilor planurilor cadru de învățământ pentru clasele I-IV și V-VIII, la aria curriculară educație fizică și sport.
- Structura programei de educație fizică și relația dintre aceasta și numărul de ore de educație fizică stabilit pentru o clasă.
- Posibilitățile de opțiune ale profesorului de educație fizică și elevilor, corespunzător prevederilor programelor de educație fizică pentru ciclul primar și gimnazial.
- Caracteristicile învățării motrice. Tipuri de învățare motrică.
- Conținutul și particularitățile formării deprinderilor motrice (abordare interdisciplinară).
- Motricitatea la vârsta școlară mică, în etapa prepupertară și pubertară.
- Priorități în dezvoltarea aptitudinilor motrice ale elevilor din învățământul primar și gimnazial.
- Strategii de influențare a dezvoltării fizice a elevilor din învățământul primar și gimnazial.
- Modalități de respectare a cerințelor principiului accesibilității în educația fizică școlară la învățământul primar și gimnazial/grupele de începători și avansați.
- Procedeele de utilizare a metodelor practice în educația fizică școlară/antrenamentul sportiv în învățământul primar și gimnazial/la grupele de începători și avansați.
- Fundamente științifice ale metodelor de dezvoltare a calităților motrice bazate pe relația efort-odihnă.
- Exercițiul fizic – mijloc specific de bază al educației fizice școlare/antrenamentului sportiv. Parametrii exercițiului fizic și factorii care îi pot crește eficiența.
- Lecția de educație fizică/antrenament sportiv: tipologie, structură, dinamica efortului, densitate, criterii de evaluare a eficienței acesteia.
- Criteriile care stau la baza elaborării documentelor de planificare în educația fizică școlară/antrenamentul sportiv. Structura documentelor de planificare și relațiile dintre acestea.
- Evaluarea predictivă, formativă și sumativă în educația fizică școlară. Reflectarea acestora în Sistemul național școlar de evaluare la educația fizică și sport.
- Fișa individuală de evidență a rezultatelor obținute de elev la probele de evaluare: conținut, valorificare.
- Selecția elevilor/copiilor pentru constituirea echipelor reprezentative școlare/grupelor de începători.
- Asociația sportivă școlară: organizare, funcții, sistem de activități desfășurate.

DIDACTICA EDUCAȚIEI FIZICE ȘCOLARE

- Factori favorizanți și defavorizanți care stau la baza integrării optime a ariei curriculare educație fizică și sport în schemele orare ale claselor din învățământul primar, gimnazial și profesional, conform prevederilor planurilor de învățământ și reglementărilor Ministerului Educației Naționale, în vigoare.
- Posibilitățile de opțiune ale profesorului prevăzute de programa de educație fizică și sport, în determinarea conținuturilor care vor fi predate la nivelul fiecărei clase.
- Variantele de conținut și formele de constituire a colectivelor, în orele afectate prin curriculumul la decizia școlii.
- Variantele de conținut și formele de constituire a colectivelor în orele afectate în regim extracurricular.
- Conținutul programei elaborate de profesor pentru o disciplină opțională care se predă în orele afectate prin curriculumul la decizia școlii.
- Ponderea cerințelor principiilor de instruire în etapele formării deprinderilor motrice și dezvoltării calităților motrice.
- Procedeele metodelor verbale, intuitive și practice folosite în etapele de formare a deprinderilor motrice și de dezvoltare a calităților motrice în învățământul primar, gimnazial și profesional.
- Strategii de realizare a obiectivului cadru vizând influențarea dezvoltării fizice a elevilor din învățământul primar, gimnazial și profesional.
- Sistemul metodelor și mijloacelor de dezvoltare a aptitudinilor motrice (viteză, îndemânare, forță, rezistență, calități motrice combinate) ale elevilor, ponderea și locul acestora în lecțiile de educație fizică din învățământul primar, gimnazial și profesional.
- Particularitățile folosirii în lecțiile de educație fizică a metodelor de dezvoltare a calităților motrice bazate pe relația efort-odihnă.
- Programarea de-a lungul anului școlar și metodica predării probelor atletice prevăzute în programele de educație fizică pentru învățământul primar, gimnazial și profesional.
- Programarea de-a lungul anului școlar și metodica predării conținuturilor aparținând gimnasticii, prevăzute în programele de educație fizică pentru învățământul primar, gimnazial și profesional.
- Programarea de-a lungul anului școlar și metodica predării jocurilor sportive, prevăzute în programele de educație fizică pentru învățământul primar, gimnazial și profesional.
- Criteriile care stau la baza opțiunii pentru predarea ramurilor de sport alternative prevăzute în programele de educație fizică pentru învățământul primar, gimnazial și profesional și metodica predării acestora.
- Măsuri, mijloace, metode și forme de organizare a exersării care asigură creșterea densității motrice a lecției de educație fizică.
- Metodica organizării și desfășurării lecțiilor afectate instruirii elevilor într-o ramură de sport opțională, prevăzută în curriculumul la decizia școlii sau în regim extracurricular.
- Metodica elaborării planului tematic anual.
- Metodica elaborării planului calendaristic semestrial.
- Eșalonarea probelor de control prevăzute în Sistemul național școlar de evaluare, pe semestre și de-a lungul acestora, și metodologia elaborării scalelor proprii de notare.
- Activități sportiv-turistice de masă organizate de Asociația sportivă școlară.

BIBLIOGRAFIE

1. Badiu, T. – Teoria și metodică educației fizice și sportului (culegere de texte), Ed. Evrica, 1998.
2. Cârstea, G. – Teoria și metodică educației fizice și sportului, Ed. Universal, București, 1993.
3. Dragnea, A. – Antrenamentul sportiv, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1996.
4. Dragnea, A. - Bota, A. – Teoria activităților motrice, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1999.
5. Dragan, I. – Selecția și orientarea medico-sportivă, Ed. Sport-Turism, București, 1989.
6. Hrișcă, A. – Predescu, T. – Dârjan, C. – Baschet la copii și juniori, Ed. Sport-Turism, București, 1985.
7. Kunst-Ghermănescu, I. și colab. – Teoria și metodică handbalului, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983.
8. Motroc, I. – Fotbal la copii și juniori, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1996.
9. Tatu, T. – Alexandrescu, D. – Ardeleanu, T. – Atletism, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983.
10. Vieru, N. – Manual de gimnastică sportivă, Ed. Driada, București, 1997.
11. Ministerul Educației Naționale, Consiliul național pentru curriculum – Curriculum național – Programe școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a, volumul 9, București, 1999.
12. Ministerul Educației Naționale, Consiliul național pentru curriculum – Curriculum național – Programe școlare pentru clasa a IX-a, volumul 3, București, 1999, pag. 3-6; 97-105.
13. Ministerul Educației Naționale, Serviciul național de evaluare și examinare – Sistemul național școlar de evaluare la disciplina educație fizică și sport, Ed. Școala Românească, București, 1999.

*

*

*

Centrele de perfecționare abilitate de către Ministerul Educației Naționale pot completa bibliografia obligatorie cu 2-3 lucrări de referință, apărute în tiraje corespunzătoare, la edituri de specialitate consacrate.

***PROGRAMA
DE
PERFECTIONARE PRIN ACORDAREA
GRADULUI DIDACTIC II
PROFESORI I***

OBIECTIVE :

- Dezvoltarea competențelor profesionale generale și specifice.
 - Actualizarea, prelucrarea, esențializarea și dezvoltarea conținuturilor specifice educației fizice școlare/antrenamentului sportiv.
 - Asimilarea și aplicarea metodologiei moderne în predarea diferitelor categorii de conținuturi prevăzute de programele școlare/pe ramură de sport.
 - Proiectarea activității instructiv-educative în contexte variate (număr de ore prevăzute în schemele orare, dotare, condiții geoclimatice).
- Angajarea în implementarea conținutului reformei învățământului în domeniul educației fizice și sportului școlar.
 - Înțelegerea obiectivelor și finalităților învățământului contemporan și a raporturilor dintre psihologia pedagogică, didactică și didactica specifică educației fizice/antrenamentului sportiv.
 - Inițierea de acțiuni de investigare a procesului instructiv-educativ cu scopuri ameliorative.

PROBELE DE EXAMEN

- două inspecții curente apreciate cu calificativul minim "bine", care condiționează efectuarea inspecției speciale;
- inspecție specială - condiționează prezentarea la examen;
- obiectul de specialitate și metodica predării acestuia, cu abordări interdisciplinare și de creativitate – scris;
- pedagogie și elemente de psihologie – oral;

CURSURI / ACTIVITĂȚI DE PERFECTIONARE A CANDIDAȚILOR

- pot fi organizate de instituțiile de învățământ superior desemnate ca centre de perfecționare de către Ministerul Educației Naționale;
- participarea candidaților este facultativă;
- volum de pregătire = 60 ore, din care:
 - 30 ore – specialitate și metodica predării acesteia (20 ore curs; 10 ore seminar)
 - 30 ore – pedagogie și elemente de psihologie școlară (16 ore curs; 14 ore seminar)

EVALUARE

- aprecierea la probele de examen, orale și scrise și la inspecția specială se face prin note de la 10 la 1;
- nota minimă de promovare a inspecției speciale este 8,00. Nota obținută la inspecția specială nu intră în calculul mediei examenului;
- nota minimă de promovare a fiecărei probe scrise sau orale este 7,00;
- media minimă de promovare a examenului pentru acordarea gradului didactic II este 7,00.

CONȚINUTURI ȘTIINȚIFICE DE SPECIALITATE

- Aspecte noi în terminologia domeniului educației fizice și sportului.
- Contribuția educației fizice și sportului școlar la realizarea idealului educațional prevăzut de Legea Învățământului Nr. 84/1995 și a finalităților și obiectivele ciclurilor curriculare din învățământul preuniversitar.
- Interrelațiile educației fizice școlare/rețelei sportive școlare de performanță cu celelalte substructuri ale sistemului de educație fizică și sport din România.
- Corelațiile dintre obiectivele cadru, obiectivele de referință și standardele de performanță prevăzute în programele de educație fizică și sport pentru ciclurile învățământului preuniversitar.
- Semnificația diversificării conținuturilor (obligatorii, extinderi, alternative, opționale) prevăzute în programele școlare de educație fizică/pe ramură de sport.
- Factori favorizanți și defavorizanți în valorificarea optimă a prevederilor planurilor cadru de învățământ pentru ciclurile și profilele învățământului preuniversitar, la aria curriculară "educație fizică și sport".
- Relația dintre curriculum-ul nucleu și curriculum-ul la decizia școlii.
- Autonomia și dependența conducerii școlii, profesorului de educație fizică și elevilor în relația cu planurile cadru de învățământ și programele școlare.
- Tipurile de învățare implicate în educația fizică școlară/antrenamentul sportiv.
- Conținutul și particularitățile fazelor formării deprinderilor motrice din puncte de vedere interdisciplinare (fiziologic, psihologic și teoretic-metodic).
- Priorități și limite în influențarea dezvoltării fizice a elevilor din învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional.
- Relația dintre principiile de instruire și tratarea diferențiată a elevilor în educația fizică școlară/antrenamentul sportiv.
- Conținutul și particularitățile aplicării "circuitului", "intervalului" și "procedeului cu încărcături" în educația fizică și sportivă școlară/antrenamentul sportiv.
- Raționalizarea și standardizarea exercițiilor fizice în educația fizică școlară/antrenamentul sportiv. Posibilități și limite.
- Lecția de educație fizică/antrenament sportiv: tipologie, structură, dinamica efortului, densitate, criterii de evaluare a eficienței. Relația lecție-sistem de lecții.
- Planificarea în educația fizică școlară/antrenamentul sportiv: structura documentelor de planificare; modalități de reflectare în documentele de planificare a particularităților de sex, nivel diferențiat de pregătire, opțiunile elevilor.
- Competențele și capacitățile evaluate prin Sistemul național școlar de evaluare la educație fizică și sport; posibilitățile de opțiune ale profesorului și elevilor asupra instrumentelor de evaluare (probelor).
- Rolul fișei individuale de evidență a rezultatelor înregistrate de elevi în reglarea procesului didactic.
- Selecția elevilor pentru constituirea echipelor reprezentative școlare/grupelor de nivel. Sistemul competițional al acestora.
- Federația sportului școlar și universitar, organism al Ministerului Educației Naționale, factor coordonator al activității asociațiilor sportive școlare.

DIDACTICA EDUCAȚIEI FIZICE ȘCOLARE

- Sistemul de acțiuni necesar a fi întreprinse de catedrele de educație fizică și de către fiecare profesor pentru asigurarea integrării optime a ariei curriculare educație fizică și sport în schemele orare ale claselor, corespunzător prevederilor planurilor de învățământ și reglementărilor Ministerului Educației Naționale, în vigoare.
- Posibilitățile de opțiuni oferite de programele de educație fizică profesorilor și elevilor în determinarea conținuturilor care vor fi predată.
- Variantele de conținut și formele de constituire a colectivelor în orele afectate prin curriculumul la decizia școlii.
- Variantele de conținuturi și formele de constituire a colectivelor de elevi în orele desfășurate în regim extracurricular.
- Conținutul programei elaborată de profesor pentru o disciplină opțională care se predă în orele afectate prin curriculumul la decizia școlii și situațiile în care se impune această măsură.
- Sistemul măsurilor didactice de acționare corespunzător cerințelor principiilor de instruire și efectele acestora în procesul de predare-învățare.
- Procedee cu eficiență crescută ale metodelor verbale, intuitive și practice folosite în educația fizică din învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional.
- Strategii eficiente de realizare a obiectivului cadru vizând influențarea dezvoltării fizice a elevilor din învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional.
- Strategii eficiente utilizate pentru dezvoltarea aptitudinilor motrice (viteză, îndemânare, forță, rezistență, calități motrice combinate) ale elevilor în lecțiile de educație fizică din învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional.
- Ponderea probelor atletice prevăzute de programele școlare, în planul tematic anual; programarea și metodica predării acestora în învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional.
- Ponderea conținuturilor aparținând gimnasticii prevăzute de programele școlare în planul tematic anual; programarea și metodica predării acestora în fiecare ciclu de învățământ.
- Ponderea jocurilor sportive în planul tematic anual, modurile de soluționare a opțiunilor, programarea și metodica predării acestora în fiecare ciclu de învățământ.
- Criteriile care stau la baza opțiunii pentru predarea ramurilor de sport alternative prevăzute în programele de educație fizică pentru toate ciclurile de învățământ; metodica predării acestora, ponderea și programarea lor în planul tematic anual.
- Măsuri, mijloace și forme de organizare a exersării care asigură optimizarea relației dintre densitatea motrică, funcțională și pedagogică.
- Programarea anuală a instruirii elevilor într-o ramură de sport opțională prevăzută în curriculumul la decizia școlii sau în regim extracurricular și metodica organizării și desfășurării acestor lecții.
- Metodica elaborării planului tematic anual în variantele:
 - o oră săptămânal prevăzută în trunchiul comun;
 - două ore săptămânal prevăzute în trunchiul comun;
 - o oră săptămânal în trunchiul comun și o oră săptămânal prevăzută în curriculumul la decizia școlii, ca extindere sau aprofundare.
- Metodica elaborării planului calendaristic semestrial în variantele:
 - o oră săptămânal prevăzută în trunchiul comun;
 - două ore săptămânal prevăzute în trunchiul comun;
 - o oră săptămânal în curriculumul nucleu și o oră săptămânal prevăzută în curriculumul la decizia școlii, ca extindere sau aprofundare.
- Eșalonarea pe semestre și de-a lungul acestora a probelor de control prevăzute în Sistemul național școlar de evaluare, metodologia elaborării scalelor proprii de notare și criteriile care pot influența notarea.

- Organizarea campionatelor sportive ale școlii, selecția și pregătirea echipelor reprezentative școlare.

BIBLIOGRAFIE

1. Badiu, T. – Teoria și metodică educației fizice și sportului (culegere de texte), Ed. Evrica, 1998.
2. Cârstea, G. – Teoria și metodică educației fizice și sportului, Ed. Universal, București, 1993.
3. Dragnea, A. – Antrenamentul sportiv, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1996.
4. Dragnea, A. - Bota, A. – Teoria activităților motrice, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1999.
5. Dragan, I. – Selecția și orientarea medico-sportivă, Ed. Sport-Turism, București, 1989.
6. Hrișcă, A. – Predescu, T. – Dârjan, C. – Baschet la copii și juniori, Ed. Sport-Turism, București, 1985.
7. Kunst-Ghermănescu, I. și colab. – Teoria și metodică handbalului, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983.
8. Motroc, I. – Fotbal la copii și juniori, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1996.
9. Tatu, T. – Alexandrescu, D. – Ardeleanu, T. – Atletism, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983.
10. Vieru, N. – Manual de gimnastică sportivă, Ed. Driada, București, 1997.
11. Ministerul Educației Naționale, Consiliul național pentru curriculum – Curriculum național – Programe școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a, volumul 9, București, 1999.
12. Ministerul Educației Naționale, Consiliul național pentru curriculum – Curriculum național – Programe școlare pentru clasa a IX-a, volumul 3, București, 1999, pag. 3-6; 97-105.
13. Ministerul Educației Naționale, Serviciul național de evaluare și examinare – Sistemul național școlar de evaluare la disciplina educație fizică și sport, Ed. Școala Românească, București, 1999.

* *

*

Centrele de perfecționare abilitate de către Ministerul Educației Naționale pot completa bibliografia obligatorie cu 2-3 lucrări de referință, apărute în tiraje corespunzătoare, la edituri de specialitate consacrate.